

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

P9_TA(2020)0361

Wdrażanie rozporządzenia Dublin III

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wdrażania rozporządzenia Dublin III (2019/2206(INI))

(2021/C 445/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 78 ust. 2 lit. e) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 80 TFUE dotyczący zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w tym również na płaszczyźnie finansowej,
- uwzględniając art. 1, 2, 3, 4, 18, 19 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 2, 3, 5, 8 i 13 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC),
- uwzględniając art. 14 Powszechnej deklaracji praw człowieka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1948 r.,
- uwzględniając Globalne porozumienie ONZ w sprawie uchodźców,
- uwzględniając Konwencję z 1951 r. i Protokół z 1967 r. dotyczące statusu uchodźców (konwencja genewska),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona), zwane rozporządzeniem Dublin III ⁽¹⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (UE) 2015/1523 z dnia 14 września 2015 r. ⁽²⁾ oraz decyzję Rady (UE) 2015/1601 z dnia 22 września 2015 r. ⁽³⁾ ustanawiające środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji,
- uwzględniając wniosek Komisji przedłożony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0270) w sprawie reformy rozporządzenia Dublin III,
- uwzględniając mandat negocjacyjny przyjęty przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych dnia 19 października 2017 r., zatwierdzony na posiedzeniu plenarnym dnia 16 listopada 2017 r. i potwierdzony przez Konferencję Przewodniczących dnia 17 października 2019 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odnoszące się do rozporządzenia (UE) nr 604/2013, w szczególności w sprawach C-695/15 PPU Mirza (ECLI:EU: C:2016:188), C-63/15 Ghezelbash (wielka izba) (*) (ECLI:EU:C:2016:409), C-155/15 Karim (ECLI:EU:C:2016:410), C-578/16 PPU C.K. i in. (ECLI:EU:C:2017:127), C-528/15 Al Chodor (ECLI:EU:C:2017:213), C-36/17 Ahmed (postanowienie) (ECLI:EU:C:2017:273), C-490/16 A. S. (wielka izba) (ECLI:EU:C:2017:585), C-646/16 Jafari (wielka izba) (*) (ECLI:EU:C:2017:586), C-670/16 Mengesteab (wielka izba) (ECLI:EU:C:2017:587), C-60/16 Khir Amayri (ECLI:EU:C:2017:675), C-201/16 Shiri (ECLI:EU:C:2017:805), C-360/16 Hasan (ECLI:EU:C:2018:35), C-647/16 Hassan (ECLI:EU:C:2018:368), C-213/17 X (ECLI:EU:C:2018:538), C-56/17 Fathi (ECLI:EU:C:2018:803), C-47/17 X (wielka izba) (ECLI:EU:C:2018:900), C-661/17 M.A. i in. (wielka izba) (*) (ECLI:EU:C:2019:53), C-163/17 Jawo (wielka izba) (*) (ECLI:EU:C:2019:218), C-582/17 H. (wielka izba) (*) (ECLI:EU:C:2019:280) oraz C-715/17, C-718/17 i C-719/17 Komisja przeciwko Polsce, Węgrom i Republice Czeskiej,

⁽¹⁾ Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31.

⁽²⁾ Dz.U. L 239 z 15.9.2015, s. 146.

⁽³⁾ Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 80.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 58 z 15.2.2018, s. 9.

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

- uwzględniając wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka odnoszące się do rozporządzenia (UE) nr 604/2013, w szczególności w sprawach Sharifi przeciwko Austrii z dnia 5 grudnia 2013 r. (wyrok izby), Mohammadi przeciwko Austrii z dnia 3 lipca 2014 r. (wyrok izby), Sharifi i in. przeciwko Włochom i Grecji z dnia 21 października 2014 r. (wyrok izby) i Tarakhel przeciwko Szwajcarii z dnia 4 listopada 2014 r. (wyrok wielkiej izby), a także wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie M.S.S. przeciwko Belgii i Grecji (wielka izba), wniosek nr 30696/09, odnoszący się do rozporządzenia (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. (Dublin II),
- uwzględniając Europejski program w zakresie migracji przedstawiony przez Komisję w dniu 13 maja 2015 r. (COM(2015)0240),
- uwzględniając tak zwaną deklarację maltańską z września 2019 r.,
- uwzględniając analizę Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców z sierpnia 2017 r. pt. „Left in Limbo” [W zawieszeniu] dotyczącą wdrażania rozporządzenia Dublin III,
- uwzględniając ocenę rozporządzenia Dublin III z 2015 r. oraz ocenę wdrażania rozporządzenia Dublin III z 2016 r. przeprowadzone w imieniu Komisji przez ICF International,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 24/2019 z listopada 2019 r. pt. „Azyl, relokacja i powroty migrantów – czas na bardziej stanowcze działania w celu wyeliminowania rozbieżności między celami a osiąganymi rezultatami”,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „COVID-19: Wskazówki dotyczące wdrażania odpowiednich przepisów UE w dziedzinie azylu, procedur powrotu oraz przesiedleń” (2020/C 126/02),
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu z dnia 2 czerwca 2020 r. w sprawie nadzwyczajnych środków wprowadzanych w związku z pandemią COVID-19 w systemach azylowych i przyjmowania,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) z czerwca 2020 r. zatytułowane „Sprawozdanie roczne na temat sytuacji w dziedzinie azylu w Unii Europejskiej”,
- uwzględniając przygotowaną przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego (EPRS) w styczniu 2019 r. ocenę wdrożenia rozporządzenia dublińskiego, sporządzoną przez dr Amandine Scherrer z Działu ds. Oceny Ex Post w Dyrekcji ds. Oceny Skutków Regulacji i Europejskiej Wartości Dodanej (część pierwsza) oraz przez zespół badawczy Europejskiej Rady ds. Uchodźców i Wypędzonych (ECRE) na wniosek Działu ds. Oceny Ex Post (część druga),
- uwzględniając inne analizy przeprowadzone na zlecenie Parlamentu Europejskiego, w szczególności przygotowaną przez EPRS w 2016 r. ocenę skutków regulacji dotyczącą rozporządzenia dublińskiego i procedur azylowych w Europie, której autorami są Gertrud Malmersjo i Milan Remáč, ekspertyzę Departamentu Tematycznego ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych (Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej) z czerwca 2016 r. dotyczącą reformy rozporządzenia Dublin III, której autorem jest Francesco Maiani, ekspertyzę EPRS z października 2018 r. dotyczącą kosztu braku działań na poziomie europejskim w ramach polityki azylowej, której autorami są Wouter van Ballegooij i Cecilia Navarra, a także ekspertyzę EPRS autorstwa Anji Radjenovic z marca 2019 r. dotyczącą reformy systemu dublińskiego,
- uwzględniając wysłuchanie w Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) przeprowadzone dnia 19 lutego 2020 r.,
- uwzględniając odpowiedzi parlamentów państw członkowskich dotyczące ich prac nad rozporządzeniem Dublin III przekazane za pośrednictwem zautomatyzowanego systemu Europejskiego Centrum Badań i Dokumentacji Parlamentarnej,
- uwzględniając odpowiedź Niemiec na pięć pytań przesłanych przez przewodniczącego komisji LIBE i sprawozdawczynię wszystkim organom krajowym zaangażowanym w system dubliński,
- uwzględniając misje informacyjne sprawozdawczynie do Bochum (Niemcy), Ter Apel (Niderlandy), Bukaresztu (Rumunia) i na Lampedusę (Włochy),
- uwzględniając art. 54 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. dotyczącej procedury udzielania zgody na sporządzanie sprawozdań z własnej inicjatywy, a także załącznik 3 do tej decyzji,
- uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A9-0245/2020),

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

- A. mając na uwadze, że w 2015 r. 1 393 920 osób ubiegających się o azyl złożyło wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w państwach UE+, a w 2016 r. liczba ta wyniosła 1 292 740, co stanowi czterokrotny wzrost w porównaniu z 2012 r. (373 375 wniosków) i 2013 r. (464 515); mając na uwadze, że liczba wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w państwach UE+ ponownie wzrosła między 2018 r. (665 920) a 2019 r. (738 425), co odpowiada 0,13 % całkowitej liczby ludności UE w 2019 r.;
- B. mając na uwadze, że prawie połowa wniosków o udzielenie azylu złożonych w UE dotyczy dzieci i że około 17 700 małoletnich bez opieki złożyło wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w 2019 r.; mając na uwadze, że 86 % z nich stanowili chłopcy, w tym 90 % w wieku 14–18 lat;
- C. mając na uwadze, że państwo członkowskie, które wydaje wizę obywatelowi państwa trzeciego, jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z art. 12 rozporządzenia Dublin III; mając na uwadze, że zgodnie z art. 14 rozporządzenia Dublin III wniosek obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który wjechał na terytorium państwa członkowskiego przyznającego zwolnienie z obowiązku wizowego, jest rozpatrywany przez to państwo członkowskie;
- D. mając na uwadze, że w 2019 r. wydano 145 000 decyzji w sprawie wniosków złożonych na podstawie rozporządzenia dublińskiego; mając na uwadze, że w 2019 r. zatwierdzono 62 % wniosków złożonych na podstawie rozporządzenia dublińskiego;
- E. mając na uwadze, że jedna trzecia państw członkowskich przyjęła 90 % osób ubiegających się o azyl w latach 2008–2017;
- F. mając na uwadze, że kryteria ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu obejmują, w porządku hierarchicznym, jednostkę rodzinną, wydawanie dokumentów pobytowych lub wiz, nielegalny wjazd lub pobyt oraz wjazd bez wizy; mając na uwadze, że jeżeli żadne z tych kryteriów nie ma zastosowania, państwo członkowskie, w którym po raz pierwszy złożono wniosek o udzielenie azylu, staje się odpowiedzialnym państwem członkowskim na mocy art. 3 ust. 2; mając na uwadze, że w konsekwencji nieproporcjonalnego stosowania art. 13, który nakłada odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o azyl na państwo członkowskie pierwszego nielegalnego wjazdu, odpowiedzialność nie rozkłada się w sposób równomierny między państwami członkowskimi UE; mając na uwadze, że kilka państw członkowskich pierwszego wjazdu w regionie śródziemnomorskim, a mianowicie Grecja, Włochy, Malta, Cypr i Hiszpania, otrzymało dużą część złożonych po raz pierwszy wniosków, w szczególności podczas kryzysu w latach 2015–2016;
- G. mając na uwadze, że w 2018 r. największą liczbę wniosków (184 180, co stanowi 28 % łącznej liczby wniosków i 0,22 % ludności kraju) zarejestrowały Niemcy (82,8 mln mieszkańców, 18,6 % całkowitej liczby ludności UE), a następnie Francja (66,9 mln mieszkańców, 15 % całkowitej liczby ludności UE) – 120 425 wniosków (19 % łącznej liczby wniosków, co stanowi 0,18 % jej ludności), Grecja (10,74 mln mieszkańców, 2,4 % całkowitej liczby ludności UE) – 66 695 wniosków (11 % łącznej liczby wniosków, 0,62 % jej ludności), Włochy (60,48 mln mieszkańców, 13,6 % całkowitej liczby ludności UE) – 59 950 wniosków (10 % łącznej liczby wniosków, 0,01 % ludności Włoch) oraz Hiszpania (46,66 mln mieszkańców, 10,49 % całkowitej liczby ludności UE) – 52 700 wniosków (9 % łącznej liczby wniosków i 0,11 % jej ludności);
- H. mając na uwadze, że między 2016 r. a 2019 r. Niemcy i Francja złożyły zdecydowaną większość wniosków dublińskich (68 % łącznej liczby wniosków złożonych w UE), podczas gdy Hiszpania, Estonia, Litwa, Łotwa, Słowacja, Bułgaria, Polska i Republika Czeska wydały jedynie kilka wniosków; mając na uwadze, że Hiszpania nie złożyła prawie żadnych wniosków dublińskich mimo dużej i ciągle rosnącej liczby wniosków o udzielenie azylu; mając na uwadze, że występują znaczne różnice między krajami, przy czym w okresie 2016–2019 54,6 % przekazania miało miejsce z Grecji, 42,2 % ze Szwecji, 11,2 % z Niemiec, 6,7 % z Francji i 1,6 % z Włoch; mając na uwadze, że w wielu krajach istnieje znaczna luka informacyjna;
- I. mając na uwadze, że rozporządzenie Dublin III opiera się na podstawowym założeniu, że osoby ubiegające się o azyl uzyskują takie same prawa w różnych państwach członkowskich oraz że każdy wniosek jest analizowany sprawiedliwie, niezależnie od miejsca złożenia wniosku w UE; mając na uwadze, że rzeczywistość jest jednak zupełnie inna;
- J. mając na uwadze, że państwa członkowskie jedynie w bardzo ograniczonym zakresie skorzystały z klauzuli dotyczącej osób zależnych (art. 16) lub klauzuli humanitarnej i dyskrecjonalnej (art. 17) zawartych w rozporządzeniu; mając na uwadze, że klauzule te zapewniają rozsądne rozwiązania dotyczące kwestii łączenia rodzin czy relokacji, w tym po zejściu na ląd;
- K. mając na uwadze, że w przypadku większości procedur dublińskich nie stosuje się prawidłowo przepisów o hierarchii kryteriów i nie przestrzega się ustalonych terminów oraz nie dokonuje się przekazania; mając na uwadze, że w sytuacjach, które dotyczą dzieci i rodzin, tego rodzaju luki szczególnie zagrażają najlepszemu interesowi dziecka i prawu osób ubiegających się o azyl do łączenia rodzin;

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

- L. mając na uwadze, że w danych i badaniach na temat wdrażania rozporządzenia Dublin III zwrócono uwagę na systematyczne lekceważenie przepisów w sprawie rodzin i nieprawidłowe stosowanie zasady najlepszego interesu dziecka; mając na uwadze, że na przykład w 2018 r. na kryterium jedności rodziny powołano się tylko w 5 % wniosków o przejście we Francji (spośród 12 000) i 3,7 % w Niemczech (spośród 17 500), a w Belgii, Szwecji i Szwajcarii te wartości procentowe były jeszcze niższe; podkreśla natomiast, że w 2018 r. Grecja złożyła 79,3 % wniosków o przejście na podstawie kryterium jedności rodziny; mając na uwadze, że wnioski dotyczące łączenia rodzin są rzadziej akceptowane (48 % przypadków) w porównaniu ze średnim wskaźnikiem akceptacji dla wszystkich procedur (67,6 %); mając na uwadze, że skuteczne wdrażanie art. 16 i 17 rozporządzenia mogłoby zapewnić skuteczne korzystanie przez osoby ubiegające się o azyl z prawa do życia rodzinnego i utrzymania jedności rodziny;
- M. mając na uwadze, że we wdrażaniu rozporządzenia Dublin III zauważono poważne niedociągnięcia, w tym w 2015 r., kiedy odnotowano dużą liczbę przybywających migrantów, i podczas pandemii COVID-19, co podważa zaufanie między państwami członkowskimi oraz zagraża prawu do ochrony międzynarodowej i prowadzi do naruszenia praw podstawowych; mając na uwadze, że – jak się okazuje – przepisy rozporządzenia Dublin III nie umożliwiają poradzenia sobie ze znacznym napływem migrantów i doprowadziły do powstania systemu, który nakłada nadmierne obowiązki i obciążenia na kilka państw członkowskich;
- N. mając na uwadze, że tymczasowy mechanizm solidarności na rzecz poszukiwań i ratownictwa na Morzu Śródziemnym uzgodniony w ramach deklaracji maltańskiej i podpisany w dniu 23 września 2019 r. przez Niemcy, Francję, Włochy i Maltę obowiązywał przez okres co najmniej sześciu miesięcy; mając na uwadze, że żadne inne państwo członkowskie nie dołączyło do tej umowy ad hoc;
- O. mając na uwadze, że przepisy dotyczące działań zapobiegawczych (art. 33) nigdy nie zostały zastosowane;
- P. mając na uwadze, że art. 28 rozporządzenia Dublin III przewiduje zatrzymanie jako wyjątkowy środek w celu „zabezpieczenia przekazania”, jeśli istnieje „znaczne ryzyko” ucieczki osoby ubiegającej się o azyl; mając na uwadze, że definicja ta pozostaje niejasna, a jej wykładnia różni się w poszczególnych państwach członkowskich;
- Q. mając na uwadze, że nie dotrzymuje się gwarancji proceduralnych wobec osób ubiegających się o azyl, a w szczególności dzieci; mając na uwadze, że długość trwania procedur i brak przewidywalności wyników w powiązaniu z niezadowolającymi warunkami przyjmowania i trudną sytuacją socjalną mają wpływ na dobrostan osób ubiegających się o azyl, które w wielu przypadkach doświadczyły traumatycznych przeżyć w swoim kraju lub w drodze do UE;
- R. mając na uwadze, że wdrażanie rozporządzenia Dublin III jest ściśle powiązane z wdrażaniem innych instrumentów europejskiej polityki azylowej i migracyjnej; mając w szczególności na uwadze, że braki we wdrażaniu wersji przekształconej dyrektywy w sprawie procedur azylowych (2013/32/UE), wersji przekształconej dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania (2013/33/UE) i wersji przekształconej dyrektywy w sprawie kwalifikowania (2011/95/UE) wywarły wpływ na wdrażanie rozporządzenia Dublin III; mając na uwadze, że Komisja powinna zdwoić wysiłki, by zapewnić przestrzeganie przez państwa członkowskie tych dyrektyw, w tym w drodze postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;
- S. mając na uwadze, że te braki są nierozłącznie związane z konstrukcją rozporządzenia dublińskiego i nie można ich wyeliminować tylko w drodze lepszego wdrażania;
- T. mając na uwadze, że braki w informacjach uniemożliwiają kompleksową ocenę wdrożenia rozporządzenia Dublin III; mając na uwadze, że informacje statystyczne nie są systematycznie i spójnie przekazywane przez państwa członkowskie i nie mają takiego samego poziomu szczegółowości lub nie są przekazywane z taką samą częstotliwością; mając na uwadze, że największe braki w informacjach dotyczą uzasadnień wniosków, czasu trwania procedur, zasobów, wycofanych wniosków, nieudanych przekazania, procedur odwoławczych i zatrzymań;
- U. mając na uwadze, że w dniu 6 listopada 2017 r. Parlament przyjął większością dwóch trzecich głosów rezolucję ustawodawczą w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Dublin IV;

Włączenie zasady solidarności we wspólny europejski system azylowy

1. uważa, że rozporządzenie Dublin III w obecnej formie obciąża nieproporcjonalną odpowiedzialnością mniejszość państw, szczególnie w przypadku napływu dużej liczby osób; uważa, że ze względu na położenie geograficzne państw pierwszej linii kryterium pierwszego wjazdu zawarte w rozporządzeniu Dublin III nakłada na nie bezprecedensowe i nieproporcjonalne obciążenie związane z rejestracją i przyjmowaniem osób ubiegających się o azyl; zwraca uwagę, że tak skonstruowane i wdrożone rozporządzenie Dublin III nie gwarantuje osiągnięcia jego głównego celu, a mianowicie szybkiego ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu, a tym samym sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwa członkowskie oraz skutecznego i szybkiego dostępu do procedur azylowych;

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

2. podkreśla, że wprowadzenie punktów szybkiej rejestracji migrantów („hotspotów”) wraz z tymczasowym programem relokacji zaproponowanym przez Komisję w 2015 r. miało na celu ułatwienie zarządzania osobami ubiegającymi się o azyl dostającymi się na terytorium UE i było pragmatycznym podejściem nadrabiającym braki rozporządzenia Dublin III, które były już w tym czasie widoczne; przypomina ponadto o udziale agencji UE, takich jak EASO i Frontex, we wspieraniu państw członkowskich zmagających się z nadmiernymi obciążeniami we wdrażaniu dorobku prawnego w dziedzinie azylu, a także podkreśla potrzebę usprawnienia współpracy między tymi agencjami;
3. podkreśla, że niewłaściwe stosowanie hierarchii kryteriów, w szczególności nadmierne stosowanie kryterium kraju pierwszego wjazdu oraz nieskuteczne wykonywanie przekazania, zwiększyło nieproporcjonalną odpowiedzialność spoczywającą na niektórych państwach członkowskich, w szczególności na państwach członkowskich pierwszej linii; jest zdania, że w związku z tym UE potrzebuje trwałego mechanizmu solidarności, który ustanowi sprawiedliwe zasady podziału odpowiedzialności między państwa członkowskie zgodnie z art. 80 TFUE, przy pełnym poszanowaniu podstawowego prawa osób ubiegających się o azyl do bezpieczeństwa i ochrony;
4. uważa, że dopóki system dubliński nie zostanie zreformowany, niezbędne jest zapewnienie państwom członkowskim pierwszej linii większych zasobów i zdolności, na przykład za pośrednictwem EASO;
5. przypomina, że prawo do azylu jest prawem podstawowym; podkreśla, że procedura azylowa służy rozpatrywaniu wniosków i przyznawaniu ochrony międzynarodowej kwalifikującym się wnioskodawcom, a jednocześnie zapewnia szybko i sprawiedliwą decyzję osobom, które się do niej nie kwalifikują;
6. zauważa, że zgodnie z art. 24 ust. 4 rozporządzenia Dublin III w przypadku osób, których wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej zostały odrzucone w drodze ostatecznej decyzji w jednym z państw członkowskich, państwa członkowskie mogą albo zwrócić się z wnioskiem o wtórne przejęcie tej osoby, albo przeprowadzić procedurę powrotu; podkreśla, że w kontekście stosowania art. 24 ust. 4 powrót osób, które nie kwalifikują się do ochrony międzynarodowej, zwłaszcza na zasadzie dobrowolności, mógłby pomóc w realizowaniu polityki migracyjnej UE;
7. z zadowoleniem przyjmuje decyzje Rady w sprawie relokacji z 2015 i 2016 r., które zostały przyjęte jako pilny środek solidarności; wyraża rozczarowanie faktem niewypełnienia przez państwa członkowskie zobowiązań do solidarności i podziału odpowiedzialności, a zarazem uznaje pozytywny wkład niektórych państw członkowskich; przypomina, że Komisja Europejska nie zastosowała się do wezwania Parlamentu wyrażonego w rezolucji z dnia 18 maja 2017 r., by zaproponowała rozszerzenie środków relokacji do czasu przyjęcia zreformowanego rozporządzenia Dublin III; podkreśla, że umowy ad hoc w sprawie relokacji nie mogą zastąpić zharmonizowanego i trwałego wspólnego europejskiego systemu azylowego (WESA);
8. ubolewa nad tym, że Rada, w odróżnieniu od Parlamentu, nie przyjęła stanowiska w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Dublin IV i w ten sposób zablokowała reformę rozporządzenia Dublin III pomimo jego solidnie udokumentowanych wad; uważa, że tę blokadę można zinterpretować jako naruszenie zasady lojalnej współpracy między instytucjami UE, o której mowa w art. 13 ust. 2 TUE, mając również na uwadze fakt, że Rada zawsze dążyła do jednomyślnej zgody, chociaż Traktaty przewidują podjęcie decyzji większością kwalifikowaną; uważa za szczególnie godne ubolewania to, że w Unii nadal obowiązują te same przepisy, które okazały się nieskuteczne w zarządzaniu dużą liczbą przybywających osób; wzywa do szybkiej reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego;
9. zauważa, że mechanizm wczesnego ostrzegania, gotowości i zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 33, nie został dotychczas zastosowany, nawet w czasie napływu dużej liczby osób w latach 2015–2016; zauważa ponadto, że nie powołano się jeszcze na przepisy dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony, które miały na celu rozwiązanie problemu tymczasowej ochrony w razie masowego napływu wysiedleńców, którzy nie mogą powrócić do swojego kraju pochodzenia;
10. uważa, że należy ustanowić w UE mechanizm solidarnościowy, aby zapewnić w Unii ciągłość podstawowego prawa do azylu w trosce o zagwarantowanie dostępu do azylu i podziału odpowiedzialności między państwa członkowskie; podkreśla, że kluczowym elementem tego mechanizmu powinna zawsze być ochrona praw podstawowych osób ubiegających się o azyl; uważa, że taki mechanizm powinien umożliwiać uczestnictwo organizacji społeczeństwa obywatelskiego zapewniających profesjonalną pomoc osobom potrzebującym ochrony międzynarodowej, a w szczególności pomoc natury prawnej;
11. podkreśla, że klauzula dyskrecjonalna zawarta w art. 17 – która umożliwia państwu członkowskiemu przejęcie odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu, nawet jeśli nie jest ono odpowiedzialnym państwem członkowskim zgodnie z kryteriami rozporządzenia Dublin III – jest stosowana w różny sposób, rzadko i tylko przez kilka państw członkowskich; odnotowuje, że Niemcy, Niderlandy i Francja odpowiadały za większość przypadków w 2018 r.; wzywa wszystkie państwa członkowskie do częstszego korzystania z klauzuli dyskrecjonalnej zawartej w art. 17, aby radzić sobie w trudnych sytuacjach i w nadzwyczajnych sytuacjach humanitarnych wobec braku stałego mechanizmu solidarności; uważa, że klauzule dyskrecjonalne zawarte w art. 17 powinny być wykorzystywane jako narzędzie

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

solidarności w celu podziału odpowiedzialności, w szczególności w przypadku dużej liczby osób przybywających drogą lądową i morską, lub w celu przekazania osób ubiegających się o azyl, które obecnie przebywają w hotspotach w nieludzkich, poniżających, niehigienicznych i niebezpiecznych warunkach oraz bez wystarczającego dostępu do pomocy lekarskiej w zakresie zdrowia fizycznego i psychicznego;

12. jest zdania, że należy skutecznie wdrażać przepisy dotyczące jedności rodziny, które zajmują pierwsze miejsce w hierarchii kryteriów ustalania odpowiedzialności, oraz że w celu wspierania zasady jedności rodziny można by na szerszą skalę stosować przepisy dotyczące osób zależnych (art. 16) i klauzul dyskrecjonalnych (art. 17);

13. podkreśla liczne wyzwania związane z wdrażaniem rozporządzenia Dublin III; odnotowuje znaczne wsparcie operacyjne i techniczne udzielane przez EASO organom państw członkowskich we wdrażaniu procedur dublińskich, w szczególności w hotspotach;

14. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwiania pracy urzędnikom EASO poprzez umożliwianie im przeprowadzania rozmów z osobami ubiegającymi się o azyl w języku innym niż język kraju, w którym odbywa się rozmowa, przy jednoczesnym zapewnieniu wnioskodawcom tłumaczenia ustnego na zrozumiały dla nich język; podkreśla, że EASO musi stosować w swojej pracy operacyjnej najwyższe standardy i skupiać się na dobru osób potrzebujących ochrony międzynarodowej, w tym na najlepiej pojętym dobru dziecka; postuluje utworzenie Europejskiej Agencji ds. Azylu, dysponującej odpowiednimi zasobami finansowymi i ludzkimi, by wspierała państwa członkowskie w przeprowadzaniu procedur dublińskich; domaga się odpowiedniego zorganizowania europejskich zespołów ds. systemu dublińskiego i zapewnienia im odpowiednich zasobów ludzkich, aby usprawnić i przyspieszyć finalizowanie procedur dublińskich, a zwłaszcza zapewnić prawidłowe stosowanie rozdziału III rozporządzenia Dublin III, które wiąże osobę ubiegającą się o azyl z konkretnym państwem członkowskim;

Ochrona praw podstawowych

15. zwraca uwagę, że ochrona praw podstawowych musi być kluczowym elementem wszystkich środków wdrażających rozporządzenie Dublin III, włącznie z ochroną dzieci, ofiar handlu ludźmi, osób LGBTI i innych osób wymagających szczególnego traktowania; zwraca uwagę na będące skutkiem braków wspólnego europejskiego systemu azylowego koszty ludzkie, jakie ponoszą osoby ubiegające się o azyl, których zdrowie psychiczne jest już nadszarpnięte z powodu traumatycznych przeżyć doznanych w kraju pochodzenia i ewentualnie na szlakach migracyjnych;

16. przypomina, że osoby ubiegające się o azyl mają prawo do pełnych informacji na temat procedur; ubolewa nad tym, że poziom informacji dostarczanych osobom ubiegającym się o azyl różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich; wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, by małoletni otrzymywali dostosowane do wieku, przyjazne dziecku informacje i szczególne wsparcie; podkreśla, że zapewnianie pomocy prawnej i usług tłumaczenia ustnego stanowi kluczowy element gwarantowania wnioskodawcom prawa do informacji;

17. wskazuje, że przekazania osób ubiegających się o azyl, w szczególności osób wymagających szczególnego traktowania, małoletnich i rodzin, mogą prowadzić do naruszeń ich praw człowieka; powtarza, że zasada non-refoulement i naruszenia praw człowieka stanowią wystarczający powód, by wstrzymać przekazanie, nawet jeśli w kraju docelowym nie występują wady systemowe; wzywa państwa członkowskie do odpowiedniej oceny ryzyka, na jakie narażeni byłiby wnioskodawcy w docelowym państwie członkowskim; podkreśla w szczególności, że przekazanie należy przeprowadzać w sposób, który w żadnym przypadku nie naraża poszczególnych osób na ryzyko zawrócenia na granicy;

18. zauważa, że zgodnie z art. 28 zatrzymanie osoby ubiegającej się o azyl w ramach procedury dublińskiej może być stosowane jedynie jako ostateczny środek i wyłącznie pod warunkiem, że jest zgodne z zasadą proporcjonalności oraz nie można skutecznie zastosować innych, łagodniejszych środków przymusu w celu zagwarantowania przekazania w przypadkach, gdy istnieje znaczne ryzyko ucieczki; wzywa państwa członkowskie do podjęcia konkretnych wysiłków w celu znalezienia zasadnych alternatyw dla zatrzymania;

19. uważa, że takie zatrzymanie powinno trwać jak najkrócej i nie dłużej niż jest to rzeczywiście niezbędne do przeprowadzenia z należytą starannością wymaganych procedur administracyjnych do momentu przekazania na mocy omawianego rozporządzenia; podkreśla, że wobec braku zharmonizowanych kryteriów definiowania ryzyka ucieczki państwa członkowskie przyjęły rozbieżne i w niektórych przypadkach kontrowersyjne kryteria; wzywa państwa członkowskie i Komisję do sprecyzowania pojęcia „znacznego ryzyka ucieczki”;

20. wzywa państwa członkowskie i Komisję do wyraźnego stwierdzenia, że zatrzymanie nigdy nie ma na celu dobra dziecka;

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

21. przypomina, że według Europejskiego Trybunału Praw Człowieka ⁽⁵⁾ nałożenie środka detencyjnego na małoletniego z pominięciem jego dobra, a w stosownym przypadku jego indywidualnej sytuacji jako małoletniego bez opieki, bez przeprowadzenia oceny proporcjonalności lub bez umożliwienia alternatywnych środków jest niezgodne z prawem;
22. podkreśla, że zawsze musi przeważać nadrzędny cel, jakim jest ochrona dzieci, np. przed handlem dziećmi, w trosce o zapewnienie migrującym małoletnim szybkiego dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej i odpowiedniego zakwaterowania; podkreśla, że małoletni bez opieki powinni korzystać z odpowiednich środków ochrony, takich jak faktyczna opieka;
23. wskazuje na liczne i systematyczne uchybienia w przestrzeganiu hierarchii kryteriów; podkreśla, że zasada jedności rodziny zdecydowanie nie jest najczęściej stosowanym kryterium, chociaż zajmuje pierwsze miejsce w hierarchii zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia; uważa, że państwa członkowskie, w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy, powinny pomagać właściwym organom i obywatelom państw trzecich w lepszym ustalaniu istniejących więzów rodzinnych w ramach procedury ustalania odpowiedzialnych państw członkowskich; wzywa Komisję do zapewnienia pełnego przestrzegania hierarchii kryteriów;
24. uważa, że konieczne jest uściślenie warunków stosowania kryterium łączenia rodzin oraz – zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia – stosowanie w pierwszej kolejności art. 8, 10 i 16 jako głównych kryteriów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o azyl, aby zagwarantować skuteczność prawa do jedności rodziny oraz szybsze wykonywanie decyzji o łączeniu rodzin; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zharmonizowania standardu dowodu wymaganego przy łączeniu rodzin w dążeniu do łatwiej osiągalnych standardów i wymogów; zwraca uwagę, że wykładnia pojęcia „rodziny” różni się w poszczególnych państwach członkowskich, co przyczynia się do nieprzestrzegania hierarchii kryteriów i dysfunkcji systemu; w związku z tym wzywa Komisję do uważnego monitorowania prawidłowego stosowania przez państwa członkowskie definicji pojęć związanych z rodziną zawartych w art. 3 rozporządzenia;
25. przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem najlepszy interes dziecka powinien być na pierwszym miejscu we wszystkich procedurach dublińskich i decyzjach dotyczących dzieci; ubolewa, że państwa członkowskie różnie interpretują najlepszy interes dziecka;
26. ubolewa, że nieodpowiednie mechanizmy identyfikacji i czasami błędne metody oceny wieku często dodatkowo pogarszają sytuację osób małoletnich, gdyż powodują opóźnienia lub negatywnie wpływają na wynik procedur dublińskich; zauważa, że w niektórych państwach członkowskich opracowano dobre praktyki, np. udział wyspecjalizowanych pracowników ds. małoletnich pozbawionych opieki czy wielodyscyplinarne podejście do określania wieku;
27. wyraża poważne zaniepokojenie, że z powodu praktycznych trudności w wielu państwach członkowskich wyznaczenie przedstawiciela pomagającego małoletnim bez opieki w procedurach dublińskich często się opóźnia lub nie jest zagwarantowane; zauważa też, że w niektórych państwach przedstawiciele ci nie mają wystarczających informacji o procedurach dublińskich, a małoletnim pozbawionym opieki nie zapewnia się wsparcia przyjaznego dziecku;

Uproszczenie procedur, znaczne skrócenie czasu rozpatrywania i ochrona prawa do skutecznego środka odwoławczego

28. podkreśla, że liczba procedur przekazania znacznie wzrosła w latach 2016–2017, co wymaga znacznych zasobów ludzkich, materialnych i finansowych; ubolewa jednak, że przekazanie stosuje się tylko w 11 % przypadków, co dodatkowo obciąża często już przeciążone systemy azylowe i wyraźnie wskazuje na nieskuteczność rozporządzenia; uważa, że konieczne trzeba dążyć do zagwarantowania dostępu do informacji i szybkich procedur na potrzeby łączenia rodzin i przekazywania osób ubiegających się o azyl;
29. zwraca uwagę na istotne orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z ostatnich lat, w którym doprecyzowano dopuszczalne powody odmowy przekazania na podstawie rozporządzenia dublińskiego, zwłaszcza wszelkie źródła ryzyka dla danej osoby; odnotowuje zwłaszcza coraz większą liczbę decyzji sądów europejskich i krajowych o wstrzymaniu przekazania do państw członkowskich, w których osobie ubiegającej się o azyl niesprawiedliwie odmówiono by udzielenia ochrony międzynarodowej (pośrednie naruszenie zasady non-refoulement) lub pozbawiono by ją praw należnych w ramach procedury dublińskiej; ubolewa, że w niektórych państwach członkowskich osoby ubiegające się o azyl są ofiarami nieludzkiego lub poniżającego traktowania;

⁽⁵⁾ EDAL, ETPC – Rahimi przeciwko Grecji, skarga nr 8687/08, wyrok z dnia 5 lipca 2011 r.: <https://www.asylumlawdatabase.eu/en/content/ecthr-rahimi-v-greece-application-no-868708-1>

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

30. zauważa, że niedociągnięcia pod względem organizacji strukturalnej i funkcjonowania krajowych organów azylowych oraz niedostatek zasobów przyczyniły się do opóźnień w procedurach dublińskich i utrudniły stosowanie rozporządzenia; zauważa, że większość państw wyznaczyła jeden specjalistyczny organ azylowy, ale niektóre państwa członkowskie zdecydowały się podzielić obowiązki między różne organy, co w niektórych przypadkach powoduje praktyczne komplikacje w procedurach dla osób ubiegających się o azyl i powoduje rozbieżności we wdrażaniu rozporządzenia;

31. podkreśla, że efektywność procedur dublińskich zależy także od jakości i liczby personelu w poszczególnych krajowych organach azylowych; odnotowuje poważne różnice w liczbie pracowników poszczególnych organów azylowych na jedną osobę ubiegającą się o azyl; podkreśla, że krajowe zespoły ds. systemu dublińskiego mają za mało pracowników, a obciążenie pracą rośnie; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia zasobów niezbędnych do funkcjonowania rozporządzenia Dublin III, zwłaszcza liczby urzędników ds. azylu;

32. podkreśla brak współpracy i wymiany informacji między państwami członkowskimi, co aktywnie podważa zasadę solidarności UE i przyczynia się bezpośrednio do przeciążenia systemów w niektórych państwach członkowskich;

33. podkreśla, że nadmierne i częściowo niewłaściwe stosowanie kryterium „nielegalnego wjazdu” powoduje niewspółmiernie duże obciążenie państw pierwszego wjazdu, które często nie mają zasobów i zdolności potrzebnych do przyjęcia i zarejestrowania osób ubiegających się o azyl; zauważa, że w ostatnich latach w procedurach dublińskich powszechne były wnioski o wtórne przejęcie, co oznacza, że większość osób objętych procedurą dublińską już ubiegała się o azyl w innym państwie członkowskim; zauważa, że odpowiednie środki zapobiegające wtórnym przepływom powinny mieć zastosowanie do państw członkowskich w strefie Schengen, a także poza nią;

34. przypomina, że terminy wymagane na poszczególnych etapach procedury dublińskiej mają skracać czas trwania procedury i pozwalać na szybki dostęp do procedury azylowej; zauważa, że utrzymują się niejasności i różnice między państwami członkowskimi w obliczaniu tych terminów i w wyznaczaniu, od którego momentu rozpoczyna się bieg danej procedury; proponuje wyjaśnienie i ujednoczenie warunków uruchamiania procedur przekazania;

35. uważa, że w niektórych przypadkach zasady przenoszenia odpowiedzialności na podstawie rozporządzenia Dublin III szkodzą efektywności procedur azylowych i przekazywania, gdyż zwiększają ryzyko ucieczki; ubolewa, że państwa członkowskie podają często wątpliwe uzasadnienia niezgody na przekazanie; uważa, że to m.in. te czynniki przyczyniły się m.in. do wzrostu liczby wtórnych przepływów, gdyż zachęcają one osoby ubiegające się o azyl do pozostawania poza systemem; wzywa Komisję, by przeprowadziła przegląd przepisów z myślą o poprawie wykonywania przekazania i zniesieniu przekazywania odpowiedzialności w razie ucieczki osoby ubiegającej się o azyl, by sprzyjała zaufaniu między państwami członkowskimi, monitorowała sytuację i w razie potrzeby nakładała kary na państwa członkowskie niewyrażające zgody na przekazanie;

36. uważa, że nieprawidłowe stosowanie zasad hierarchii kryteriów, zwłaszcza jeśli chodzi o łączenie rodzin i sytuację dzieci pozbawionych opieki, a także nieproporcjonalne stosowanie kryterium kraju pierwszego nielegalnego wjazdu również podważa procedury azylowe; zauważa, że te niedostatki we wdrażaniu mogą zachęcać osoby ubiegające się o azyl do pozostawania poza systemem; podkreśla, że dalsza harmonizacja systemów azylowych państw członkowskich ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania rozporządzenia Dublin III i zapobiegania wtórnym przepływom; wzywa Komisję, by przedstawiła propozycję systemu należycie uwzględniającego udowodnione istotne powiązania osób ubiegających się o azyl z danym państwem członkowskim, takie jak poprzednie legalne miejsce zamieszkania czy uzyskane wykształcenie, i zapewniającego względnie równe traktowanie osób ubiegających się o azyl w całej UE;

37. uważa, że udzielenie osobom ubiegającym się o azyl pomocy prawnej w procedurach dublińskich, zwłaszcza w hotspotach, ma zasadnicze znaczenie dla poinformowania wnioskodawców o ich prawach i obowiązkach w trakcie procedury dublińskiej; podkreśla, że sprzyjałoby to procedurom dającym poszanowanie praw, uprościłoby procedury dublińskie i usprawniło proces decyzyjny; zauważa, że wyznaczenie przedstawicieli prawnych może pozwolić na sprawdzenie, czy poszczególne wnioski są kompletne i dokładne, oraz pomóc zmniejszyć odsetek odwołań i chronić zasadę non-refoulement; zauważa z niepokojem, że na szczeblu krajowym nadal występują pewne szczególne problemy, na przykład ograniczony dostęp do niezależnych przedstawicieli prawnych w oddalonych ośrodkach dla uchodźców, niskie wynagrodzenia za pomoc prawną, brak odpowiednich pomieszczeń do przeprowadzania wywiadów przygotowawczych i prywatnych oraz niewystarczająca pomoc prawna dla wnioskodawców w ośrodkach detencyjnych; wzywa państwa członkowskie i Europejską do zwiększenia środków na pomoc prawną w trakcie procedur dublińskich;

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

38. podkreśla, że jakość i ilość informacji przekazywanych wnioskodawcom w procedurach dublińskich nie są zadowalające oraz istotnie różnią się w poszczególnych krajach, a czasem nawet wewnątrz danego kraju; zauważa, że na przestrzeganie prawa do informacji wpływają różne czynniki, takie jak jakość i jasność informacji, dostęp do tłumacza ustnego, dostępność przetłumaczonych dokumentów oraz dostęp do informacji w odpowiednim czasie; przypomina, że prawo do informacji zgodnie z art. 4 rozporządzenia ma zasadnicze znaczenie ze względu na złożony charakter procedur dublińskich oraz w celu zagwarantowania dostępu do sprawiedliwego rozpatrywania wniosków o azyl w UE; podkreśla, że niedostatki te można złożyć na karb braku zasobów, ale wynikają także ze świadomych decyzji politycznych w niektórych krajach, w których wyznaczono bardzo nielicznych przedstawicieli prawnych; wzywa państwa członkowskie, by przy wsparciu Komisji i EASO poprawiły informowanie osób ubiegających się o azyl o złożonych procedurach dublińskich, by zapewnić, że informacje te będą jasne i dostępne każdemu, zwłaszcza jeśli chodzi o łączenie rodzin, zgodnie z art. 4 i 26 rozporządzenia, oraz o dostęp do skutecznych środków odwoławczych i pomocy prawnej, zgodnie z art. 27;

39. wzywa Komisję do oceny ogólnego wdrożenia wspólnego europejskiego systemu azylowego, a także wszelkich luk i niedociągnięć w rozporządzeniu Dublin III, które powodują nałożenie niewspółmiernego ciężaru odpowiedzialności na państwa leżące na zewnętrznych granicach UE;

Jednolite i ukierunkowane na prawa stosowanie uzgodnień dublińskich w sprawach azylowych w całej UE

40. podkreśla, że nie jest możliwe dotrzymanie zasady jednego wniosku o azyl w UE, co jest sprzeczne z samym celem rozporządzenia Dublin III; zauważa, że stosowanie tej zasady utrudniają różne czynniki, co oznacza, że kolejne wnioski o azyl są składane z różnych powodów; uważa, że właściwe organy krajowe powinny dzielić się odpowiednimi informacjami, przede wszystkim o udzieleniu azylu i odrzuceniu wniosku o azyl, w europejskiej bazie danych takiej jak Eurodac, by przyspieszyć procedury i uniknąć wielokrotnego składania wniosków o azyl, a jednocześnie przestrzegać przepisów o ochronie danych osobowych; uważa rejestrację wszystkich wnioskodawców i migrantów nielegalnie przekraczających granice za priorytet;

41. zauważa, że poziom ochrony osób niektórych narodowości ubiegających się o azyl różni się bardzo w poszczególnych państwach członkowskich, a to może przyczynić się do dalszych przepływów tych osób; uważa, że uwzględnianie w procedurach dublińskich indywidualnych potrzeb wnioskodawcy zmniejszyłoby wtórne przepływy; uważa, że uwzględnienie „potwierdzonych istotnych powiązań” z danym państwem członkowskim to podejście, które może skutecznie ograniczyć wtórne przepływy, i wzywa do włączenia takiego punktu do kryteriów relokacji;

Poprawa zarządzania i konwergencji między państwami członkowskimi

42. podkreśla, że prowadzona przez Komisję sieć zespołów ds. systemu dublińskiego państw członkowskich spotykała się tylko raz lub dwa razy do roku i nie odgrywała roli operacyjnej; uważa, że nieskoordynowane korzystanie z zespołów ds. systemu dublińskiego EASO uniemożliwia skuteczne funkcjonowanie rozporządzenia Dublin III; zauważa jednak, że sieć zespołów ds. systemu dublińskiego EASO była bardziej aktywna, a EASO przeprowadził szereg użytecznych misji, by wesprzeć państwa członkowskie we wdrażaniu rozporządzenia Dublin III, na przykład przez opracowywanie wytycznych i analiz, organizowanie szkoleń czy rozmieszczanie przedstawicieli; wzywa do ściślejszej współpracy między krajowymi organami ds. azylu w celu wymiany informacji, wspierania rozwoju jednolitych i najlepszych praktyk, usprawnienia przekazywania osób i zapobiegania wielokrotnemu składaniu wniosków; proponuje, aby zlecić EASO opracowanie systemu udoskonalonego zarządzania w stosowaniu rozporządzenia Dublin III, m.in. przez comiesięczne spotkania operacyjne organów krajowych, a także platformę wymiany informacji i dobrych praktyk;

43. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by do źródeł wykorzystywanych w kontroli wdrażania rozporządzenia dołączyły wiarygodne i aktualne informacje od podmiotów niepaństwowych, zwłaszcza organizacji międzynarodowych i pozarządowych;

44. zauważa, że w latach 2008–2017 znaczną liczbę wniosków o azyl złożyli obywatele państw trzecich, którzy przyjechali do strefy Schengen bez wizy lub na podstawie wizy krótkoterminowej⁽⁶⁾; zauważa ponadto, że część tych wniosków złożono w państwie członkowskim innym niż państwo, które wydało wizę; podkreśla, że w kolejnych procedurach dublińskich wykazano, że przepisy art. 12 i 14 nie są wystarczająco jasne, co utrudnia wskazanie

⁽⁶⁾ Komisja Europejska, Europejska Sieć Migracyjna, „Impact of Visa Liberalisation on Countries of Destination” [Wpływ liberalizacji reżimu wizowego na kraje przeznaczenia], marzec 2019 r.: https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/00_eu_visa_-_liberalisation_2019_synthesis_report_en_0_0.pdf

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

odpowiedzialnego państwa członkowskiego; wzywa Komisję do wyjaśnienia, jak należy stosować art. 12 i 14 rozporządzenia przy ustalaniu, które państwo członkowskie powinno być odpowiedzialne za wniosek o azyl; proponuje, by w hierarchii kryteriów ocenić ewentualny wpływ wniosków o zwolnienie z obowiązku wizowego na prawidłowe funkcjonowanie systemu dublińskiego;

45. odnotowuje zawarcie umów dwustronnych między państwami członkowskimi w celu zwiększenia skuteczności procedur dublińskich lub zapewnienia przekazywania osób ubiegających się o azyl; podkreśla jednak, że jak się okazało, umowy te miały również niekorzystne skutki, gdyż w niektórych przypadkach zaszkodziły osiągnięciu celów rozporządzenia na szczeblu europejskim; wzywa Komisję i wszystkie państwa członkowskie, by raczej przeanalizowały czynniki dające większą skuteczność, podjęły wspólne i skoordynowane działania w celu optymalizacji skutecznego wdrożenia rozporządzenia Dublin III oraz dążyły do jego jednolitego wdrażania;

46. zauważa, że państwa członkowskie przy wsparciu Komisji i w koordynacji z nią mogą opracować plany działań zapobiegawczych na wypadek zagrożenia dla stosowania rozporządzenia ze względu na uzasadnione ryzyko szczególnej presji na systemy azylowe państw członkowskich lub ze względu na problemy z funkcjonowaniem ich systemów azylowych, zgodnie z art. 33; zauważa, że w tych środkach zapobiegawczych można uwzględnić informacje od Komisji i EASO i że same środki mogą przynieść prawdziwą i praktyczną solidarność, zgodnie z art. 80 TFUE; z państwami członkowskimi, których systemy azylowe są pod szczególną presją w ujęciu ogólnym, w tym z powodu mieszanych przepływów migracyjnych, oraz z wnioskodawcami, co pozwoli lepiej przygotować się na ewentualny kryzys azylowy;

47. uważa, że wdrażanie rozporządzenia Dublin III nie jest skuteczne, gdyż nie osiągnięto podstawowych celów, czyli szybkiego i sprawiedliwego wskazywania państw członkowskich odpowiedzialnych za wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej; przypomina, że stwierdzono znaczne niedostatki we wdrażaniu szeregu przepisów dublińskich; podkreśla, że wdrażanie rozporządzenia jest wysoce nieefektywne w stosunku do włożonych starań, zasobów ludzkich i personelu oddelegowanego w tym celu przez państwa członkowskie;

48. wzywa Radę, by przyjęła zasadę głosowania większością kwalifikowaną przy reformie rozporządzenia Dublin III oraz przy podejmowaniu działań zgodnie z art. 78 ust. 2 TFUE;

49. ubolewa, że Komisja w dalszym ciągu nie opublikowała sprawozdania oceniającego zgodnie z art. 46; wzywa Komisję do zapewnienia skuteczniejszego stosowania rozporządzenia;

o

o o

50. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów państw członkowskich i parlamentom narodowym.
